

במדינה

העם הפרשה הטובה

„זה דומה לשיטה הנושנה בה משתמש העולם התחתון“, אמר הרופא הסופר ד"ר יעקוב וינגל. „שני גנבים מתחילים לפתע להתקוטט באמצע הרחוב. מסביבם מתקהלים סקרנים. בעוד אלה מסתכלים במתיחות במכות, מריקים שותפי הגנבים את כיסי הקהל.“

מבחינה מסוימת, היתה זאת הגדרה קרה לעת למה שנעשה השבוע בארץ. אומנם, הקרב בין דויד בן-גוריון ופנחס לבון לא היה מתוכנן. אולם בעוד הציבור כולו עוקב בנושמה עצורה אחרי המאבק, מצאו כמה וכמה אנשים במדינה את ההזדמנות כשרה לעשות את שלהם:

● לוי אשכול הטיל על הציבור הישראלי לים אכזריים, שוירדו את רמת-המחיה. בתקופה אחרת, היה הדבר גורם לזעקה אדירה. הודות לפרשה, עבר הדבר כימעט בשקט.

● משה דיין נגרר מכישלון לכישלון, בתפקידו הממשלתי. אחרי עסקי-הביש של המאניפיקר, בא עסקי-הביש של הלול (ראה עמודים 17-16). בתקופה אחרת, היה הדבר מחסל את הקאריירה שלו כשר החקלאות, ואף יותר מזה. הודות לפרשה, בה מילא דיין עצמו תפקיד מרכזי, לא שם איש לב לעיסוקו הממלכתי בשיה-מול.

● מדיניות-החוק הישראלית התנגדה תחת מטר של מהלומות אפריקאיות, שהעמידו בספק את כל הישגי ישראל ביבשת השחורה עד כה. משרד-החוק יכול היה רק למלמל, בחוסר-אונים מוחלט, מדי יום יום: „אנחנו מופתעים.“

● משפט אייכמן נתקל בשורה של מיכשולים, שניבאו רעות למשרד המשפטים. (ראה הנידון).

כל אלה, ורבים מעמיתיהם, יכלו רק להיאנח בחשאי: „יבורך השם על הפרשה.“

אפראסיה

„משרתי האי-מפראאליזם“

לפני שבוע נאמרו בתל-אביב כמה משפטים, אשר מדינאי ישראל קיח בכל מאורם כי לא ישמעו אותם. היתה זאת תיקוה שחא. כי עצם מעשיהם של אותם מדינאים, הם שגרמו לאמירת הדברים הבלתי-נעימים. הדבר אירע בעת הרצאה, על הקונגו, אותה הירצה הד"ר משה מני, בחסות ה-אגודה לידירות ישראל-לבליה. דקות ספורות לפני התחלת הנאום הופיעה באולם קבוצה בת כ-20 אפריקאים, משתתפי הסמינאר האפריקאית של ההסתדרות, בלבושם הלאומי הסגוני. הם קראו בעתון מפא"י הצרפתי, לאי-נפרטיות, על ההרצאה ומכיון שהשתוקקו לשמוע דעות של ישראלים על מאורעות הקונגו, באו במרוכז.

בעצם גובר הקשיבו לדבריו של המרצה, שתיאר בצרפתית את מיפעל הבלגים ב-מושבתם-לשעבר. סיפר אחד מהם השבוע: „לא אמרנו מילה כאשר קבע כי בני הקונגו עצלנים, אהבים שיכר ונגועים במחלות מין. גם כאשר הכריזו כי הצרות החלו רק אחרי שפאטריס לומומבה התמנה ראש ממשלה, ישבו בשקט.“

רק אחרי שסיים הרופא, שהיה חבר ה-משלחת הרפואית הישראלית בקונגו, הרים אחד מן האורחים האפריקאיים את ידיו וביקש את רשות הדיבור.

היה ברור כי יתקוף את דברי המרצה. הניצחון בא. יושב-ראש האסיפה החליט למנוע את הוויכוח, שלל את רשות הדיבור. כאן פקעה סבלנות האורחים. „משרתי האי-מפראאליזם!“ קרא אחד מהם. במעגל שנוצר סביבם, התפתח ויכוח על פיצול-האישיות המזור של ישראל, בכל הנוגע למדיניותה האפראסית. מצד אחד הגשת עזרה טכנית ועריכת קורסים וסמינארים — ומצד שני התנכרות שיטתית בזירה העולמית, לכל שאיפותיהם של עמי אסיה ואפריקה המשתחררים.

בלט במיוחד בין האורחים גבר תמיר, בגלימה הצהובה של אנשי סנגאל, התבלטותו לא היתה מקרית. כי חאגי איברההים דיאלו, פרופסור למתמטיקה לפי מיקצועו, יוצא-דופן גם בארצו שלו. הוא איש אופוזיציה מובהק, שוכה למילגה הישראלית אך ורק

השבוע הודה דיין בכנסת כי ייצא המאניפיקר נפל השנה בהרבה מן הייצוא בשנה הקודמת. לפני שנכנס לתפקיד, ולפני שהרעיש עולמות סביב תוכניותיו הגראנדיוזיות.

אברהם יצחק דיאלו

עין אהודת וגישת מנוגדת

בהתערבותו של נציג ישראל, בעוד שיתר המשתתפים הסנגלים זכו להמלצת ממשלם ונציגי צרפת.

דיאלו, 28, הוא בן לאחת המשפחות המלכותיות של סנגאל. אל הפוליטיקה הגיע על פי קריאת מנהיגי ארצו, אשר לפני שנתיים פנו אל בני עמם להיאבק בשלטון הצרפתי, עד למתן עצמאות מלאה. המנהיגים בגדו בדגל שהם עצמם הניפו, השאירו את ארצם תחת שלטון צרפתי, במסגרת של חברות באיחוד הצרפתי. דיאלו לא בגד. בי-מישאל-העם על עתיד סנגאל, ריכז סביבו משכילים ויצא למסע בין השבטים שיאמרו „לא“ להיגול. מתוך 21 אלף „לא“ שהוטלו לקלפיות סנגאל, נספרו 18 אלף בבחון קוואמאס, שם הציג דיאלו את מועמדותו. היה זה, על כן, מובן מאליו שאדם כזה משתייך למחנה האפריקאי התובע את עצמו. אות אלגיריה, תומך בפאטריס לומומבה ומתנגד לניסויי-האטום במדבר אל-צ'חרא. כאשר בא, עם יתר 70 משתתפי הסמינר, לישראל היה מוכן לראות בעין אהודת את המדינה. אולם שום הרצאה מבין אלה אשר 70 בני אפריקה ואסיה שמעו בבית פעילי ההסתדרות בתל-אביב לא שינתה את עמדתם באותן בעיות-יסוד — עמדה המנוגדת לחלוטין למדיניותה הרשמית של ממשלת ישראל. במצב כזה היה זה רק עניין של זמן עד שיופיע ניצוח שיצית את להבת ההסתייגות הגלויה. ניצוח זה ניתן באותה הרצאה מסעם האגודה לידירות ישראל-לבליה.

יחסים מרחביים

לוחמה פסיכולוגית

הכותרת היתה מעוררת תשומת: „דובר ה-פז“: נמנע מיהודי אלגיריה לעלות לישראל. „נאמר בה“. „המורדים עשויים לדרוש ביטול צירי-המיתון“ על החתום: מוריס קאר „שליח הארץ בפאריס“, אשר ליצנים ישראליים בבירת-צרפת קוראים לו „שליח פאריס בהארץ“.

ואכן: ידיעתו של קאר, שהיכתה גלים בארץ וזכתה לתגובה רשמית נחפזת של משרד-החוק, היתה מלאכת-מוחשבת של זיוף ערמומי. אילו חוברת על-ידי אגף הלוחמה הפסיכולוגית של המטכ"ל הצרפתי באלגיריה לא יכלה להיות מחוכמת יותר.

הודעה „או „רשמיים“? הידיעה כולה היתה בנויה סביב לקטע אחד, שפורסם ביומון הימני פיגארו. קאר עורר את הרושם כי היתה זאת הודעה מנוסחת מטעם „דובר הפז“. האמת היתה שונה לגמרי.

הפיגארו פירסם מאמר של סופר י.ל. מאטאי, על רשמיו האישיים משפחות עם כמה ממורדי אלגיריה בתנוס. תוך כדי כך הביא דברים שנאמרו לו, כביכול, על-ידי „אישיות הקרובה לממשלה הזמנית של הרפובליקה האלגירית“. האישיות לא זוהתה — ועל כן אין כל בטחון שהדברים נאמרו בכלל, או בניסוח זה, בחראי שאין היא מהווה הודעה רשמית של הפז. כפי שטען קאר.

אולם אפילו הנוסח שפורסם, רחוק מלי הצדיק את הכיתרת של הארץ, או את הפז רשום הונוניים שהקדים לו קאר. הנוסח (המשך בעמוד 6)

• שהצטיין החדש במיבצע אחר. השבוע עון לאכספרס, האוהד את הפז, פירסם מכתב של פרואת עבאס. ראש ממשלת אל-גיריה, שנתגלה לאחר מכן כזיוף אשר פוברק באגף זה.

האבקה ללא סודה
טובה במיוחד לידים ולחיתולים